

Umhvørvis- og vinnumálaráðið

Dagfesting: 29. sept. 2021
Mál nr.: 20/02368
Málsviðgjört: jd
Ummælisfreist: 20. okt. -
3. nov. 2021
Eftirkannað: **Lógartænastan**
dagfestir

Uppskot til

Lögtingslóg um broyting í lögtingslóg um frítíð við lön
(Skipanin við frítíðarlønarkontum verður broytt og Frítíðargrunnurinn verður avtikin)

§ 1

Í lögtingslóg nr. 30 frá 7. apríl 1986 um frítíð við lön, sum broytt við lögtingslóg nr. 70 frá 2. apríl 1993, lögtingslóg nr. 40 frá 14. mars 1995, lögtingslóg nr. 75 frá 20. maí 1996, lögtingslóg nr. 67 frá 23. maí 1997 og lögtingslóg nr. 56 frá 16. maí 2006, verða gjørdar hesar broytingar:

1. Sum stytta heiti á lögtingslógini verður sett:

“(Frítíðarlógin)”

2. Í § 17, stk. 3 verður “í Frítíðargrunnin” broytt til: “í landskassan”.
3. § 18 verður orðað soleiðis:
“§ 18. Krøv um frítíðarlön, ið ikki eru fráboðað TAKS í seinasta lagi 5 ár frá tí degi, frítíðarlönin er tøk, eru fyrnað.
Stk. 2. Frítíðarlön, sum er fyrnað, fer í landskassan.”

4. § 20a verður orðað soleiðis:

“§ 20a. Arbeidsgevarin skal um góðkent avrokningarstað rinda frítíðarlönina á frítíðarlønarkontu, sum TAKS umsitur.
Stk. 2. TAKS umsitur inngjald og útgjald av frítíðarlön. Landskassin ber kostnaðin av hesum.
Stk. 3. Landsstýrismaðurin ásetur nærri reglur um, hvussu inngjöld og útgjöld verða skipað.”

5. § 21 verður orðað soleiðis:
“§ 21. Frítíðargrunnurinn verður avtikin.
Stk. 2. Fæ grunsins, saman við upphæddini, sum grunnurinn kann brúka til stuðul eftir reglunum um stuðul úr Frítíðargrunninum, verður flutt Arbeidsmarknaðareftirlønargrunninum.”
6. Danskur tvíteksturin í lógini verður settur úr gildi.

§ 2

Henda lögtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

1.1. Orsakir til uppskotið

Seinnu árin er tað vordið alt meira eyðsýnt, at tørvur er á at endurskoða verandi skipan við frítíðarlønarkontum hjá løntakarafeløgnum, *Frítíðarkontu* hjá Frítíðargrunninum og sjálvan Frítíðargrunnin. Fakfeløgini hava eisini víst á, at tørvur er á at endurskoða sjálva umsitingina av frítíðarlønini. Verandi skipan er kostnaðarmikil at umsita, og lógaruppskotið hevur tí til endamáls at effektivisera skipanina í síni heild.

Nevndin í Frítíðargrunninum hevur víst Umhvørvis- og vinnumálaráðnum á, at nevndin metir tíðina vera farna frá grunninum, soleiðis sum hann er skipaður í dag. Høvuðsorsøkin er, at fíggjarstøða grunsins í longdini ikki er haldfør, eins og mett verður, at tíðin er farin frá endamáli grunsins. Tískil verður skotið upp at avtaka grunnin, samstundis sum tryggjað verður, at fæið og møguligur tøkur peningur annars, verða nýtt til endamál, ið kunnu metast at vera til frama fyri flestu løntakarar.

Seinastu árin hevur rentan verið negativ, og tað hevur fyri løntakarafeløgini havt ta avleiðing, at útreiðslurnar av at hava frítíðarlønarkontu í føroysku peningastovnunum eru munandi hægri enn inntøkurnar. Fyri smærri feløgini eru og verða hesar útreiðslur ein stórir trupulleiki, tí bæði umsitingarkostnaðurin, sum skal rindast TAKS, og negativa rentan, sum peningastovnarnir væntandi fara at krevja, skal rindast av rakstrinum. Føroysku peningastovnarnir hava higartil verið lagaligir og hava ikki kravt negativa rentu av frítíðarlønarkontum. Roknast kann tó ikki við, at hetta fer at halda fram. Mett verður, at negativa renturnar í 2022 fara at verða umleið 1,5 mió. kr.

Eins og fyri løntakarafeløgini hevur negativa rentan havt avleiðingar fyri Frítíðargrunnin á tann hátt, at inntøkan er minkað munandi. Afturat hesum verður nærum øll frítíðarløn útgoldin lønmóttakaranum, og eisini hetta ávirkar inntøkuna. Hetta hevur havt við sær, at avmarkaða inntøkan hjá grunninum í stóran mun verður brúkt til at rinda fyri umsitingina av *Frítíðarkontu*, og í nógvi minni mun til stuðul innan fyri virkisøki grunsins.

Umsitingarkostnaðin og ta negativa rentuna hevur Frítíðargrunnurin rindað av tøka peninginum. Í 2020 gjørdi nevndin fyri Frítíðargrunnin av at flyta fæið av kontu í føroyskum peningastovni til Landsbanka Føroya, ið setti sum treyt, at peningurin skuldi vera bundin í minst tvey ár. Hetta hevur givið Frítíðargrunninum eina lítla rentuinntøku, sum kortini ikki er nóg mikið at rinda TAKS fyri umsitingina.

Tann parturin av inntøku grunsins, sum stavar frá frítíðarløn, ið er fyrnað, lækkar eisini. Høvuðsorsøkin til hetta er, at nærum øll frítíðarlønin verður útgoldin sjálvvirkandi á kontu hjá løntakaranum. Tey, sum av onkrari orsök ikki hava kontu í føroyskum peningastovni, ella sum ikki hava upplýst kontu til TAKS, fáa við brævi boð um, at frítíðarlønin er tøk.

Av samlaðu frítíðarlønnum fyri árin 2016-2020 eru knappar 520.000 kr. ikki útgoldnar. Krøvini fyri árin 2017-2020 eru kortini ikki fyrnað fyrr enn árin 2022-2025, og tí kann roknað við, at henda upphædd minkar munandi.

1.2. Galdandi lóggáva

Eftir galdandi reglum skal hvørt einstakt løntakarafelag hava eina frítíðarlønarkontu, har frítíðarlønin hjá limunum verður spard saman í innvinningarárinum. Frítíðarlønin verður

útgoldin 2. mai á hvørjum ári, tá ið frítíðarárið byrjar. Hvørt løntakarafelag kann bara hava eina frítíðarlønarkontu í hvørjum peningastovni. Løntakarafeløgini eiga konturnar og rinda peningastovnunum umsitingarkostnaðin, men kortini ráða feløgini ikki yvir peninginum, sum stendur á kontunum, tí hesin er ogn hjá løntakarunum, sum eru limir í felagnum.

Hjá løntakara, sum ikki er limur í fakfelagi, verður frítíðarlønin rindað á frítíðarlønarkontu hjá *Frítíðarkontu*. Einasta uppgávan hjá *Frítíðarkontu* er at taka ímóti frítíðarløn hjá teimum, sum einki umboðandi fakfelag hava, og endamálið er at tryggja, at allir løntakarar koma undir skipanina. Upprunaliga umsat Frítíðargrunnurin hesa kontu, men síðani 2006 hevur TAKS havt umsitingina um hendur. Løntakarafeløgini og Frítíðarkonta rinda fyri TAKS fyri hesa umsiting, sum í 2020 kostaði tilsamans knappar 1,5 mió. kr. býtt lutfalsliga millum løntakarafeløgini og Frítíðarkontu.

Eftir galdandi reglum verður rentan av innistandandi frítíðarlønnum rindað løntakarafeløgnum og *Frítíðarkontu*. Løntakarafeløgini ráða einsamøll fyri sínari rentuinntøku, meðan rentuinntøkan hjá Frítíðarkontu verður flutt Frítíðargrunninum at brúka til stuðul til tey endamál, sum grunnurin kann stuðla.

Frítíðargrunnurin

Frítíðargrunnurin er sjálveigandi stovnur, sum hevur til endamáls at fígga tiltøk, sum útvega løntakarunum frítíðarmøguleikar. Frítíðargrunnurin kann eisini, í tann mun fæið røkkur til tað, tryggja løntakarum frítíðarløn móti at fáa rættin til kravið upp á frítíðarløn í einum trotabúgví.

Fæ grunsins, sum í løtuni er 13 mió. kr., kann ikki fara niður um 13 mió. kr. uttan við loyvi frá landsstýrismanninum. Afturat fænum hevur grunnurin umleið 1,5 mió. kr. tøk. Tøka upphæddin, sum grunnurin hevur, er fingin til vega frá rentuinntøkum av innistandandi frítíðarlønnum, avkasti av fænum og frítíðarløn, sum er fyrnað og tí ogn hjá Frítíðargrunninum. Eitt frítíðarlønarkrav er fyrnað fimm ár eftir, at løntakarinn hevði rætt til at fáa frítíðarlønina útgoldna.

Tøka upphæddin, sum Frítíðargrunnurin hevur ræði á, skal brúkast til stuðul eftir reglunum, galdandi fyri Frítíðargrunnin, umframt at rinda fyri umsitingina av *Frítíðarkontu*.

Renta av fæi og innistandandi frítíðarløn hevur verið negativ seinastu árin. Henda kostnað hevur Frítíðargrunnurin rindað av tøka peninginum. Í 2020 gjørði nevndin fyri Frítíðargrunnin av at flyta fæið av kontu í føroyskum peningastovni til Landsbanka Føroya, ið setti sum treyt, at peningurin skuldi vera bundin í minst tvey ár. Hetta hevur givið Frítíðargrunninum eina lítla rentuinntøku, sum tó ikki er nóg mikið at rinda TAKS fyri umsitingina.

Tann parturin av inntøku grunsins, sum stavar frá frítíðarløn, ið er fyrnað, lækkar eisini. Høvuðsorsøkin til hetta er, at nærum øll frítíðarlønin verður útgoldin sjálvvirkandi á kontu hjá løntakaranum. Tey, sum av onkrari orsök ikki hava kontu í føroyskum peningastovni, ella sum ikki hava upplýst kontu til TAKS, fáa við brævi boð um, at frítíðarlønin er tøk.

1.3. Endamálið við uppskotinum

Lógaruppskotið hevur til endamáls at effektivisera rakstrarútreiðslurnar hjá bæði landinum og fakfeløgnum, eins og endamálið er at effektivisera skipanina soleiðis, at umsitingin av

frítíðarløn verður smidligari og ódýrari. Harumframt hevur lógaruppskotið til endamáls at avtaka Frítíðargrunnin og síðani áseta, hvussu fæ grunsins verður brúkt.

Í hesum sambandi mælir nevndin fyri Frítíðargrunnin til, at fæið, saman við møguligum tøkum peningi annars, verður flutt Arbeidsmarknaðareftirlønargrunninum, um grunnurin verður avtikin. Mett verður, at við at flyta peningin til Arbeidsmarknaðareftirlønargrunnin fæst størst vissa fyri, at peningurin kemur øllum løntakarum í Føroyum javnt til góðar, tí allir løntakarar hava í ymsan mun rætt til pening úr Arbeidsmarknaðareftirlønargrunninum. Havast skal eisini í huga, at peningurin upprunaliga stavar frá frítíðarløn o.ø., ið løntakarar hava spart saman, men av ymsum orsøkum ikki fingið útgaldið. Partarnir á arbeidsmarknaðinum eru ikki á einum máli um, hvussu fæið eigur at verða nýtt, men onkur partur mælir til, at peningurin verður brúktur til gransking í ymsum viðurskiftum á arbeidsmarknaðinum.

Inntøkan, sum Frítíðargrunnurin higartil hevur fingið frá rentuinntøkum av innistandandi frítíðarlønnum, avkastir av fænum og frítíðarløn, sum er fyrnað og tí ogn hjá Frítíðargrunninum, verður frameftir ogn hjá landskassanum.

Í lýtuni verður frítíðarløn hvønn mánað flutt á frítíðarlønarkontu hjá ymsu løntakarafeløgnum. Talan er um 132 frítíðarlønarkontur, sum 68 fakfeløg eiga, og í alt verða gjørdar góðar 500.000 flytingar um árið.

Í stuttum eru broytingarnar hesar:

- Allar frítíðarlønarkontur verða lagdar saman á kontu hjá Føroya Gjaldstovu
- TAKS umsitur frítíðarlønina. Landskassin ber kostnaðin av hesum
- Frítíðargrunnurin verður avtikin og fæ grunsins flutt Arbeidsmarknaðareftirlønargrunninum
- Inntøkan, sum Frítíðargrunnurin higartil hevur fingið frá rentuinntøkum av innistandandi frítíðarlønnum, avkastir av fænum og frítíðarløn, sum er fyrnað og tí ogn hjá Frítíðargrunninum, verður frameftir ogn hjá landskassanum

1.4. Samandráttur av nýskipanini við uppskotinum

Víst verður til pkt. 1.1. og 1.3. omanfyri.

1.5. Ummæli og ummælisskjal

Áðrenn farið varð undir at fyrireiða broytingar í lógtingslóg um frítíð við løn, vórðu fundir hildnir við Fíggjarmálaráðið, Landsbanka Føroya, Føroya Gjaldstovu, TAKS, Frítíðargrunnin og part av fakfeløgnum. Á hesum fundum var semja um at fara undir at gera nevndu broytingar. Semja var kortini ikki millum løntakarafelögini um, hvat fæið hjá Frítíðargrunninum skuldi brúkast til.

Uppskotið hevur verið til hoyringar hjá hesum pørtum:

Løntakarafeløg:

Akademikarafelagið
Arbeidarafelagið Hæddin (Runavík)
Arbeidarafelagið Lýsing (Skála)

Arbeidarafelagið Rubbishella (Porkeri)
Arbeidskvinnufelagið Drósan (Tvøroyri)
Arbeidskvinnufelagið Fjallbrúður (Vágur)

Arbeiðskvinnufelagið Roynd (Hvalba)
Arbeiðskvinnufelagið Vónin (Skopun)
Arbeiðsmannafelagið Beinivørð (Sumba)
Arbeiðsmannafelagið Framtíðin (Vágur)
Arbeiðsmannafelagið Fylking (Tvøroyri)
Arbeiðsmannafelagið Hov
Arbeiðsmannafelagið Roynd (Hvalba)
Bioanalytikarafelagið
Búskapar- og Løgfrøðingafelag Føroya
Eiðis Arbeiðarafelag
Ergoterapeutfelagið
Fakfelag Sjómannskúlalærara í Føroyum
Farmakonomfelagið Føroyadeild
Fámjins Arbeiðarafelag
Felagið Føroyskir Sjúkrarøktarfrøðingar
Felagi Maskinmeistaralærarar
Felagið Tænastumanna Landsins
Fiskepigernes Fagforening
Fuglafjarðar Arbeiðskvinnufelag
Fuglafjarðar Arbeiðsmannafelag
Fuglafjarðar Handverkarafelag
Fysioterapeutfelag Føroya
Føroya Arbeiðarafelag
Føroya Fiskimannafelag
Føroya Handverkarafelag
Føroya Lærarafelag
Føroysk Miðlafólk
Føroya Pedagogfelag
Føroya Postfelag
Føroya Skipara- og Navigatørfelag
Føroya Tekniska Lærarafelag
Haldórsvíkar Sóknar Arbeiðarafelag
Havnar Arbeiðarafelag
Havnar Arbeiðskvinnufelag
Havnar Handverkarafelag
Heilsuhjálparafelag Føroya
Heilsurøktarafelagið
Hjálparlæknaráð Føroya
Hósvíkar Arbeiðarafelag
Hvalvíkar Arbeiðarafelag
Hvannasunds Sóknar Arbeiðarafelag

Onnur

BankNordik
Betri Banki
Norðoya Sparikassi
Suðuroyar Sparikassi
Fíggjarmálaráðið

Kalsoyar Arbeiðarafelag
Klaksvíkar Arbeiðskvinnufelag
Klaksvíkar Arbeiðsmannafelag
Klaksvíkar Handverkarafelag
Klaksvíkar Útróðarafelag
Kollafjarðar Arbeiðarafelag
Kommunulæknafelag Føroya
Kost- og Føðslufelagið
LAGA (Gøta-Leirvík)
Landsfelag Handverkaranna
Ljósmøðrafelag Føroya
Lærarafelag Handilsskúlans
Magistarafelag Føroya
Maskinmeistarafelagið
Miðvágs Arbeiðarafelag
Musikk lærarafelag Føroya
Nes Sóknar Handverkarafelag
Norðstreymoyar Handverkarafelag
Oyndarfjarðar Arbeiðarafelag
Prestafelag Føroya
Samverk (S&K)
Samtak
Samvirkið
Sandavágs Arbeiðarafelag
Sands Arbeiðarafelag
Serlæknafelag Føroya
Sjóvar Sóknar Arbeiðarafelag
Skála Handverkarafelag
Skopunar Arbeiðsmannafelag
Starvsfelagið
Sunda Sóknar Arbeiðarafelag
Sørvágs Arbeiðarafelag
Tofta Arbeiðarafelag
Tvøroyrar Handverkarafelag
Vága Handverkarafelag
Vágs Handverkarafelag
Vestmanna Arbeiðarafelag
Vestmanna Handverkarafelag
Yngri Læknar
Yrkisfelagið Miðnám (YF)

Frítíðargrunnurin
Føroya Gjaldstova
Landsbanki Føroya
TAKS
Vinnuhúsið

Lógaruppskotið hefur harumframt verið til almenna hoyring á heimasíðuni hjá Umhvørvis- og vinnumálaráðnum í tíðarskeiðinum 20. október - 10. nóvember 2021.

Víst verður til hjálagda upprit um innkomnar viðmerkingar.
[Hetta verður skrivað, tá hoyringarsvarini eru innkomin]

Kapittul 2. Avleiðingarnar av uppskotinum

2.1. Fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Við lógaruppskotinum verður umsitingin av frítíðarlønnum lögð til TAKS. TAKS ber kostnaðin av hesum, og tað merkir, at landið átekur sær rakstrarkostnaðin, sum fakfeløgini bera í lýtuni. Mett verður kortini, at tað gevur størri samfelagsgagn at miðsavna umsitingina, tí tá ber til at fremja effektiviseringar í umsitingini.

Umsitingin av frítíðarlønnum verður mett at kosta umleið 1,5 mió. kr., og játtanin til TAKS má tí hækkast samsvarandi. Metingin er grundað á verandi umsitingargjald hjá fakfeløgnum, men sannlíkt ber til at effektivisera umsitingina við nýggju skipanini, so endaligi kostnaðurin verður lægri. Afturat hesum kemur kostnaðurin av at rinda fyri plasingina av frítíðarlønini í innvinningarárinum. Hetta verður mett at kosta 1,5 mió. kr., sum skulu fíggjast við játtan á fíggjarlógini.

Frítíðarlønin verður ikki partur av gjaldføri landsins, men Landsbankin umsitur peningin eftir somu íløgustrategi sum gjaldføri landskassans.

Lógaruppskotið hefur ikki fíggjarligar avleiðingar fyri kommunurnar.

2.2. Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Lógaruppskotið fer at lætta um umsitingina hjá TAKS, tí hóast TAKS frammanundan umsitur tann partin av frítíðarlønini, sum verður fluttur á *Frítíðarkontu*, eins inngjaldi og útgjaldi annars, slepst undan tí arbeiðinum, sum stendst av at flyta frítíðarløn á serstøku frítíðarkonturnar hjá ymsu fakfeløgnum.

Lógaruppskotið hefur ikki umsitingarligar avleiðingar fyri kommunurnar.

2.3. Avleiðingar fyri vinnuna

Lógaruppskotið hefur ikki avleiðingar fyri vinnuna.

2.4. Avleiðingar fyri umhvørvið

Lógaruppskotið hefur ongar umhvørvisavleiðingar.

2.5. Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum

Lógaruppskotið hefur ikki avleiðingar fyri serstøk øki í landinum.

2.6. Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir

Lógaruppskotið hefur positivar avleiðingar fyri fakfeløgini, sum við broytingunum sleppa undan at rinda TAKS fyri umsitingina og peningastovnunum fyri negativu rentuna.

2.7. Millumtjóðasáttmálar á økinum

Eingin viðkomandi millumtjóðasáttmáli er á økinum.

2.8. Tvørgangandi millumtjóðasáttmálar

Mett verður, at uppskotið er í samsvari við *Evropeiska mannarættindasáttmálan*, sbr. Anordning nr. 136 af 25. februar 2000 om ikrafttræden for Færøerne af lov om den europæiske menneskerettighedskonvention, og *Sáttmála Sameindu Tjóða um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek*, sbr. Bekendtgørelse nr. 35 af 15. september 2006 om rettigheder for personer med handicap.

Mett verður somuleiðis, at lógaruppskotið er í samsvari við *Hoyvíkssáttmálan*, sbr. lógtingslóg nr. 66 frá 18. mai 2006 um at seta í gildi Hoyvíkssáttmálan (Sáttmáli millum Stjórn Íslands, øðrumegin, og Stjórn Danmarkar og Føroya Landsstýri, hinumegin).

2.9. Markaforðingar

Ongar kendar markaforðingar eru á økinum. Mett verður ikki, at lógaruppskotið fer at elva til markaforðingar.

2.10. Revsing, fyrisitingarligar sektir, pantheimildir ella onnur størri inntriv

Lógaruppskotið hevur ikki ásetingar um revsing, fyrisitingarligar sektir, pantheimildir ella onnur størri inntriv.

2.11. Skattir og avgjöld

Lógaruppskotið hevur ongar ásetingar um skattir og avgjöld.

2.12. Gjöld

Lógaruppskotið hevur ongar ásetingar um gjöld.

2.13. Áleggur lógaruppskotið likamligum ella lögfrøðiligum persónum skyldur?

Lógaruppskotið áleggur hvørki likamligum ella lögfrøðiligum persónum skyldur.

2.14. Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur?

Lógaruppskotið gevur landsstýrismanninum heimild at áseta nærri reglur um, hvussu inngjald og útgjald av frítíðarløn verður skipað.

Við lógaruppskotinum verður frítíðarløn, sum er inngoldin í innvinningarárinum, flutt á Frítíðarkontu hjá TAKS í Føroya Gjaldstovu. Frítíðarlønin er, eins og frammanundan, ogn hjá einstaka løntakaranum og verður ikki partur av gjaldføri landskassans.

Aðrar heimildir eru ikki í lógaruppskotinum.

2.15. Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd til privata ogn?

Lógaruppskotið gevur ikki almennum myndugleikum atgongd til privata ogn.

2.16. Hevur lógaruppskotið aðrar avleiðingar?

Lógaruppskotið verður ikki mett at hava aðrar avleiðingar enn tær, ið eru nevndar omanfyri.

2.17. Talvan: Yvirlit yvir avleiðingarnar av lógaruppskotinum

	Fyri landið ella landsmyndugleikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss ella øki í landinum	Fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir	Fyri vinnuna
--	------------------------------------	------------------------------	--------------------------------	---	--------------

Fíggjarligar ella búskaparligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Ja	Nei
Umsitingarligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Ja	Nei
Umhvørvisligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Avleiðingar í mun til altjóða avtalar og reglur	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosialar avleiðingar			Nei	Nei	

Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

Til § 1, nr. 1

Løgtingslóg um frítíð við lòn verður vanligar nevnd *Frítíðarlógin*, og ásett verður tí formliga, at stytta heitið á lógini er *Frítíðarlógin*.

Til § 1, nr. 2

§ 17, stk. 3 verður broytt soleiðis at fyrnað krøv um rætt til frítíðarløn, lòn í frítíðini og frítíðarískoyti fara í landskassan.

Broytingin er ein avleiðing av, at Frítíðargrunnurin verður avtíkin.

Til § 1, nr. 3

Í § 18 er ásett, at krøv um frítíðarløn, sum ikki eru fráboðað TAKS í seinasta lagi 5 ár frá tí degi, frítíðarlønin er tøk, eru fyrnað. Somuleiðis verður ásett, at frítíðarløn, sum er fyrnað, fer í landskassan. Krøv, sum frameftir fyrnast, verða at rokna sum inntøka hjá landskassanum. Talan er um eina broyting, sum er uttan praktiskan týðning fyri vanligar løntakaran.

Broytingin er ein avleiðing av, at Frítíðargrunnurin verður avtíkin.

Til § 1, nr. 4

§ 20a verður broytt soleiðis, at inngoldin frítíðarløn ikki longur er knýtt at einstøku løntakarafeløgnum. Frítíðarløn verður, eins og frammanundan, rindað um góðkend avrokningarstøð, t.e. peningastovnar, men verður rindað á Frítíðarlønarkontu hjá TAKS hjá Føroya Gjaldstovu heldur enn á konturnar hjá einstaka løntakarafeløgnum í peningastovnunum.

Føroya Gjaldstova og TAKS gera í felag av, hvussu inngoldin frítíðarløn verður konterað, alt eftir um frítíðarlønin verður skattað við inngjald ella ikki og alt eftir, um tey, sum hava vunnið frítíðarløn, hava upplýst eina kontu, har frítíðarlønin skal gjaldast út ella ikki.

Staðfest verður somuleiðis, at TAKS er umsitingarmyndugleiki og ber kostnaðin av teirri umsiting, ið stendst av frítíðarlønnum. Av tí at landið frameftir hevur ábyrgdina av at umsita

skipanina verður ásett, at TAKS ger hetta arbeiði uttan brúkaragjald frá løntakarafeløgnum. Kostnaðurin verður í staðin fíggaður við játtan á fíggarlógini.

TAKS hevur ræðið á innistandandi peningi á frítíðarlønarkontuni, men eins og við verandi reglum er tað einstaki løntakararin, ið eigur innistandandi upphæddina í skipanini. Løntakararin hevur rætt til at fáa frítíðarlønina útgoldna 2. mai, tá frítíðarárið byrjar. Í flestu førum verður frítíðarlønin goldin sjálvvirkandi, men einstakir løntakarar fáa boð um, at frítíðarlønin er tøk, og at teir kunnu biðja um at fáa hana á kontu sína í peningastovni.

Møguligar rentuinntøkur frá innistandandi á frítíðarlønarkontu verða rindaðar landskassanum og ikki sum frammanundan einstøku løntakarafeløgnum. Orsøkin til hetta er, at við broytingini verður tað landskassin, sum átekur sær skylduna at rinda kostnaðin av umsitingini. Á henda hátt sleppa løntakarafeløgini undan at rinda negativa rentu og aðrar kostnaðir, sum eru ella kunnu verða knýttir at frítíðarlønarkontunum.

Til § 1, nr. 5

Ásett verður, at Frítíðargrunnurin verður avtikin og at fæ grunsins, saman við upphæddini, sum grunnurin kann brúka til stuðul eftir reglunum um stuðul úr Frítíðargrunninum, verður flutt Arbeidsmarknaðareftirlønargrunninum.

Nevndin fyri Frítíðargrunnin hevur mælt til at flyta peningin til Arbeidsmarknaðareftirlønargrunnin, tí mettt verður, at endamálini í grunnunum báðum líkjast á tann hátt, at Arbeidsmarknaðareftirlønargrunnurin er ætlaður øllum løntakarum í Føroyum, og at endamálið er almannagagnligt við at grunnurin skal tryggja øllum íbúgvum landsins eina arbeidsmarknaðareftirløn.

Til § 1, nr. 6

Ásett verður, at danski tvíteksturin verður settur úr gildi.

Til § 2

Áseting um gildiskomu. Ásett verður, at lögtingslógin kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

Umhvørvis- og vinnumálaráðið, dagfesting.

Magnus Rasmussen
landsstýrismaður

/ Herálvur Joensen

Yvirlit yvir fylgiskjøl:

Fylgiskjal 1: Javntekstur

Fylgiskjal 2: Hoyringarskriv frá.....

Fylgiskjal 3: Hoyringarskriv